

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru, Ruška cesta, poštni predal 22. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22. Ljubljana VII, Zadrugi dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para, Debelo tiskana beseda stane 1.—Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.—Din. V oglašnem delu stane petitna enostolpna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust. Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 30.

Sobota 13. aprila 1929.

Leto IV.

Sedanji režim in zakonodaja.

Nedavno so bili zastopniki strokovnih organizacij in delavskih zbornic v Beogradu z ozirom na revizijo zakona, oziroma uredbe o delovnem času in otvarjanju trgovin in obratov stališč. O tem vprašanju je izjavil minister socialne politike, da je bilo tozadevno razpravljano na anketi v Beogradu le privatnega značaja. Deputacija je opozorila ministra, da bi naredba, če bi se izdala v obliki, kakor jo forsirajo delodajalci, pomenila kršitev zakona o zaščiti delavcev, ki določa največ 8- do 10-urni delavnik, dočim bi bil mogoč po delodajalskih načrtih tudi 16-urni delavnik in še več.

Ob tej priliki se je delegacija pod vodstvom centralnega tajnika delavskih zbornic s. dr. Ž. Topalovića interesirala tudi za namere sedanje vlade glede socialno-politične zakonodaje. Delodajalci namreč vodijo s silno smešnimi argumenti boj za poslabšanje socialno-politične in delavsko-varstvene zakonodaje. Ob tej priliki se je deputaciji zagotovilo na merodajnih mestih, da sedanji režim ne bo podvzel nikakršnih bistvenih izprememb v sedaj veljavni socialno-politični zakonodaji.

To zagotovilo je avtoritativno, ki

kaže, da smešni argumenti »gospodarskih krogov« sedanje vlade niso prepričali, da je socialna politika grobokop našega razmeroma neurejenega gospodarstva.

Z druge strani se pa nam zdi stališče vlade pravilno zaradi tega, ker je program sedanje vlade glavno ureditev državne uprave in bi ne odgovarjalo nje programu, če bi poizkušala obenem urejevati socialno-politične razmere med državljani v smeri poslabšanja.

Kljub tej izjavi vlade pa mora delavstvo stati na braniku svojih pridobljenih pravic. Delodajalci so si vtepli v glavo, da jih davi socialna politika in delavsko varstvo ter havzirajo s to frazo in bodo havzirali, dokler ne pridejo do besede resnejši elementi našega gospodarstva. Proti tej frazi »gospodarskih krogov« mora delavstvo vpostaviti geslo pravice do eksistence ter zavintersirati delavstvo zanje, da bo v stanu, ker pride v tem vprašanju do odločilnega boja prej ali slej, dostojno in primerno braniti svoje kaponito zajamčene pravice. Delodajalci so pričeli borbo, jo bodo nadaljevali, a mi moramo uspešno parirati nameravane udarce.

Krize parlamentarizma v državah.

Modri državniki, politiki in sociologi meščanskih strank kar povprečno trdijo, da se je parlamentarna demokracija izživela ter da ni več primerna oblika za vodstvo državnih uprav. Tako lamentirajo in meščansko kapitalistično časopisje vcepja radomo tako ideologijo po vsem kulturnem svetu.

Ali oglejmo si stvar bolj natančno, pa bomo opazili, da za tem grmom tiči povsem drugačen zajec.

Ugoslovanski parlament in morda še kateri, res ni mogel poslovati zaradi fiksnih idej o »zgodovinskih misijah« in podobni ropotijo, ker so meščanske stranke mlatile prazno slamo, namesto da bi se bavile z resnimi političnimi in socialnimi problemi. Skoro povsod drugod, tako na Poljskem, v Avstriji, v Nemčiji, tudi v Italiji, kjer imajo danes ponovno ali trajne parlamentarne krize, so pa vzroki globlji. Povsod so glavni, deloma tudi edini vzrok zahteve po socialnih reformah in napredni zakonodaji.

V desetih letih po vojni se je kapitalizem sijajno organiziral. Danes nimamo več deželnih kartelov in trustov; trusti in karteli so danes že v veliki meri svetovne organizacije kapitalistov, za katerimi stoje svetovne banke in katerih interese čuvajo kapitalistične države. Vpliv kartelov in bank na časopisje je velik, tako velik, da svetu lahko dan na dan trobijo v ušesa, da je demokratični parlamentarizem za nič, ne da bi povedali, da so meščansko-kapitalistične stranke tisti faktor, ki ubija dela-

zmožnost parlamentarne demokracije zato, da ne more sklepati o socialno-politični zakonodaji, ki jo delavstvo upravičeno zahteva.

Laž je torej, da je parlamentarna demokracija neprimerna politična oblika uprave. Nekateri modrijani, ki so proti parlamentarni demokraciji in za gospodarske parlamente, to celo priznavajo, češ, da prihajajo v parlament ljudje, ki nimajo interesa na »gospodarstvu«. S tem ti modrijani jasno povedo, da hočejo uveljaviti princip kapitalističnega parlamentarizma ali absolutizma, v katerem velika večina prebivalstva ne bi mogla priti do besede, da si je vitalno interesirana na socialnih razmerah, ne samo s svojega upravičeno egoističnega stališča, ampak tudi s stališča izboljšanja splošnega napredka in blagostanja.

Mi se torej absolutno ne moremo pridružiti mnenju kapitalističnih politikov in filozofov, ker smatramo, da je parlamentarna demokracija sredstvo, ki služi poleg razrednega boja uveljavljanju socialnih pravic in človeške enakopravnosti. Kdor bi v sedanji dobi političnih kriz podpiral stremeljenje, ki ima namen odpraviti parlamentarno demokracijo, ta bi delal v interesu kapitalizma, ki si hoče osvojiti diktaturo nad človeštvom.

Drugo pa je vprašanje, ali so narodi zrelji za parlamentarno demokracijo. Tu pa je potrebno kulturno delo, resno problematično delo, nikakor pa ne diktatura desetstisočernih — velekapitalistov.

Kaj znači politična borba v Avstriji.

V Avstriji, ki je najbolj tepena država po vojni, je socialnodemokratično delavsko gibanje jako močno. Kancler dr. Seipel je ob drugih razlogih podal demisijo tudi zaradi tega, ker je naletel celo v svoji stranki na opozicijo, češ, da hoče preveč vpoštevati zahteve delavske stranke. Ta vzrok njegove demisije se da razbrati iz stališča krščanskosocial-

ne kmetiške zveze, ki zavzema odločno stališče proti temu, da bi se napravila nova vladna koalicija med krščanskimi socialci in socialnimi demokrati. Proti taki koalicijski vladi so zlasti štajerski, koroški, salcburški, tirolski in predarelski krščanski socialci, katerim se seveda pridružujejo tudi hajmverovci.

V javnosti se je pojavila vest, da

naj bi postal novi kancler dr. Gürtler, predsednik parlamenta ali poslanec Heinzl. Proti obema kandidata ma so uprizorili njiju lastni pristaši najogabnejšo gonjo, češ, da sta moža preveč koncilijantna ter bi prav gotovo napravila usodno napako, da bi napravila koalicijo s socialnimi demokrati. Meščanske stranke stoje na stališču meščanske koalicije in krščanski socialci, razen uvidevnejših, zagovarjajo neobziren »error« proti delavski socialističnim organizacijam.

Ni še povsem jasno, kako se bo razvila ta pateta politična kriza.

Ali povdariti moramo, da gre boj združene meščanske gospode proti dunajski občini in proti socialno-političnim zahtevam delavstva. Meščansko časopisje vodi ež več let čisto umazan boj proti socialni demokraciji in proti nje zahtevam, ki so v Avstriji nujna padeva delavstva. To je razredni boj dveh mogočnih političnih faktorjev in socialni demokraciji ne preostane drugega, kakor da vzdrži na svojih pozicijah. Avstrijska socialna demokracija zahte-

va socialne pravice, ker ima pravico do njih. Če se je buržuazija zednila in hoče pričeti borbo proti socialni demokraciji zato, da prepreči izpopolnitev socialnih in delavskovarstvenih zahtev, je to agresiva proti pravičnim zahtevam delavstva. Z drugimi besedami rečeno, pomeni to, da se hočejo meščanske stranke znasiljem nad delavskim pokretom iznebiti socialnih dolžnosti do proletarijata kot vladajoči sloj v državi.

Boj avstrijske socialne demokracije je torej popolnoma utemeljen in važen, zlasti važen, da stranka s svojo taktiko in odločnostjo prepreči, da bi obveljalo objestno stališče krščanskosocialne buržuazije, ki je očitno naperjeno tudi proti avstrijskemu demokratičnemu parlamentarizmu.

Vztrajati v boju se pravi biti načel in dosleden. Ali se bo ta boj vršil v parlamentu ali izven njega s kulturnim ali propagandističnim delom, to pokaže razvoj že v nekaj dneh. Moti se pa avstrijska buržuazija, če misli, da bo pokret zatrla s terorjem.

Proti poslabšanju delovnega časa in kršenje zakona o zaščiti delavcev.

Centralno tajništvo Delavskih zbornic v Beogradu je poslalo ministru socialne politike naslednjo spomenico:

Gospod! minister!

28. in 29. marca se je vršila pri ministrstvu konferenca za sestavo uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin in delavnic. Na to konferenco pa niso bile povabljene vse Delavske zbornice v državi in tudi ne centralno tajništvo Delavskih zbornic. O delu te konference so bile te zbornice obveščene šele naknadno po tajniku beogradske zbornice, ki je bila edina pozvana, da se konference udeleži. Ker pa imajo po čl. 37 zakona o zaščiti delavcev vse Delavske zbornice v državi pravico, biti informirane in povprašane o določenih takih uredb, preden se upakoni, prosimo, da nam projekt uredbe, ko bo definitivno izdelan, pošljite ne vpogled in mišljenje.

To je toliko bolj potrebno, ker smo bili obveščeni, da so na pripravljani konferenci padli predlogi, ki globoko kršijo zakon o zaščiti delavcev. Ker se pa z uredbo ne more menjati, nego samo izvrševati zakon, zato smatramo, da je nujno potrebno, čeprav vztrajamo povsem pri predlogih, ki smo Vam jih na konferenci v Zagrebu dostavili preko zagrebške Delavske zbornice, da Vas pri tej priliki opozorimo predvsem na predlagane kršitve zakona o zaščiti delavcev.

Zakon o zaščiti delavcev prepo-veduje in kaznuje vsako prekoračenje delovnega časa pomožnega osebja, ki bi trajalo preko 48, odnosno 54 ali 60 ur v tednu. oP nameravani reviziji uredbe bi pa delovni čas trajal v velikem številu delavnic po gotovih mestih in po celih pokrajinah še celo preko 100 ur tedensko!

Ogrožen je pa tudi dosedanji neprekinen 36-urni odmor od sobote zvečer do ponedeljka zjutraj. Po zakonu o zaščiti delavcev je bil gospod minister pooblaščen, da more za trgovske in obrtniške obrate odrediti za pomožno osebje delovni čas od 8—10 ur dnevno po rodni in težavnosti dela. A to nedvomno opomeni: Za najtežje posle določi-

ti največ 8-urno delo (a za posle, ki ogrožajo delavčevo zdravje, tudi manj kot 8 ur). Predlogi delodajalcev pa gredo za tem, da se 8-urno delo ohrani kvečjemu 8 poklicem, vse druge kategorije pa naj bi delale do 10 ur, čeprav vrše ravno te kategorije najtežja in za zdravje najnevarnejša dela. S tem je kršeno načelo gradacije izrecno predpisano po zakonu o zaščiti dela.

Istovrstno moramo opozoriti na nevdržnost predloga, da bi bile trgovine in delavnice delj časa odprte, nego traja določeni delovni čas osebja, ker je jasno, da se hoče v tem slučaju prisiliti osebje, da mora delati toliko časa, kolikor je obrat odprt, torej še več, nego bi to predpisovalo eventualno podaljšanje delovnega časa.

Nemogoča je sleherna zaščita delavcev v obliki, kakor jo zahtevajo delodajalci, tudi zato, ker projektirana uredba ne predvideva nobene izdatne kontrole in nobenega strogega kaznovanja prekršenja predpisov zakona o delovnem času zaposlenega osebja. Projektirana revizija uredbe poslabšuje v vsakem pogledu socialne predpise zakona in jemlje delavcu pridobljene pravice.

Iz vseh teh razlogov prosijo delavske zbornice gospoda ministra, da nameravano uredbo ne potrdi. Pri izdelanju novih projektov naj se uvažujejo predlogi delavskih zbornic, predloženi na anketi v Zagrebu. Pred predložitvijo Uredbe vrhovnemu zakonodajnem svetu naj se o njih povpraša za mišljenje delavske zbornice.

Ta vloga je bila izročena 3. t. m. ministrstvu za socialno politiko. Minister je izjavil, da omenjena pripravljana konferenca ni bila službenega značaja in da načrt nove uredbe ni še gotov. Ko bo gotov, ga bo poslal vsem zainteresiranim na mišljenje.

Vsaka delavska družina mora biti včlanjena v „CANKARJEVI družbi“!

Dnevne novice.

Bliža se delavski praznik Prvi maj. Letos bo štiridesetletnica praznovanja Prvega maja. V sedanjih razmerah je naša dolžnost in prilika, da proslavimo ta jubilej na prav dostojen način. V prvi vrsti bi na lep način proslavili Prvi maj, če bi za Prvi maj priredili konkurenčno pridobivanje novih naročnikov za »Delavsko Politiko«. Delavski tisk je posebno sedaj važno sredstvo, s katerim zagovarjamo delavske zahteve in pravice. Agitacija naj bi se tudi razvila te dni in Prvega maja za strokovne organizacije, za »Svobodo«, zlasti tudi za »Cankarjevo družbo« in za delavske gospodarske organizacije. Vsak zaveden sodrug naj se zavzame za eno ali več teh nalog in organizacije same, kolikor jim je to mogoče. Vsakdo lahko nekaj stori in vsak mora biti ponosen, če bo na tak način in z uspehom proslavil jubilej delavskega praznika. Potrebujemo organizacije, ki naj se bore in skrbijo za delavsko varstvo in boljši socialni položaj. Zavedajmo se vsi, da le delo, delo rodi sadove; to naše delo naj nosi izobrazbo, napredek. Nič ni bolj potrebno, kakor to, če hočemo napredovati na poti k srečnejši svobodni bodočnosti. Naš trden sklep bodi: Da, tako hočemo letos proslaviti Prvi maj in njega jubilej!

Hišni lastniki so dne 10. t. m. zopet nadlegovali predsednika vlade in ministra socialne politike, češ, da naj se takoj ukine zaščita stanovanjskih najemnikov. In zopet niso nič povedali, kdo bo zidal stanovanjske hiše in kdo plačeval draga stanovanja. Pridni so pa res. Svetujemo jim, naj sezidajo v enem letu zadosti stanovanj, pa bomo še mi za odpravo. Dokler bodo pa samo zaradi spekulacije proti zaščiti, jih pa mi ne mremo podpreti.

Katoliška akcija. Jugoslovanski škofi sklicujejo v Zagreb evharistični kongres.

Ustanovitev privilegirane agrarne banke. Ustanoviti nameravajo v naši državi agrarno banko z glavnico 100 milijonov dinarjev. Namen banke bo, da daje kmetom in njih zadrugam cenejša posojila ter jih reši privatnih bank.

Volitve v delavske zbornice je minister socialne politike do nadaljnjega odgodil. Dosedanji zaupniki ostanejo na svojih mestih.

Priloge za volitve na Angleškem. Na Angleškem je volilna borba v polnem teku. Liberalci obljublajo, da bodo odpravili nezaposlenost v enem letu, daš nimajo pravega načrta. Tajnik delavske stranke Henderson pa izjavlja, da bo delavska stranka, če pride na vlado, predvsem sklicala razorožitveno konferenco vseh držav, če so pri Zvezi narodov

ali ne. Dalje bo znižala vojni kredit ter, kakor je izjavila že leta 1926, priznala sovjetsko Rusijo, da s tem dvigne gospodarski razmah angleškega gospodarstva. Od sovjetov bo zahtevala samo, da ruski diplomati cpuste v državi politično agitacijo. Program delavske stranke je torej praktičen in aktualen.

Kako upoštevajo ljudski glas pri razorožitvenih konferencah v Ženevi. V zadevi razorožitve so v zadnjem času vposlale socialnodemokratske stranke in strokovne zveze nešteto peticij in resolucij. V zmislu sklepa socialistične internacionale se je pričela energična akcija za razorožitve. Žalostno pa je, da spomenice, ki so glasnik najširših plasti narodov vseh dežel, ne dosepejo niti v odbor za predposvetovanja, ki ima prirediti razorožitveno konferenco ampak se shranijo kratkomalo v arhivu Zveze narodov. Mislino, da bi se moralo o teh spomenicah vsaj informirati delegate raznih držav. Iz tega je zopet jasno razvidno, kako nujno je, da pridejo na razorožitveno konferenco delavski zastopniki vlad.

V Franciji že razorožujejo. Med 10. in 24. t. m. bo v Franciji dodelanih in izpuščenih v morje sedem novih francoskih vojnih ladij, med katerimi se nahaja največji podmornik in 10.000-tonska križarka »Foch«. Vse te vojne ladje imajo okoli 31.000 ton, kar pomeni znatno ojačanje vojne mornarice.

Španija je ratificirala vašingtonsko konvencijo. Dočim naši delodajalci dvigajo krampe in motike nad našo socialno zakonodajo, zlasti nad osemurnim delovnikom, je Španija dobesedno ratificirala konvencije o osemurnem dnevnem delovnem času ter 48urnem delovnem tednu za industrijo in obrt. Ratifikacija stopi pri nas v veljavo, kadar bodo Nemčija, Francija, Anglija in Italija ratificirale to konvencijo. (Francija in Italija sta že ratificirali.) Istočasno je Španija ratificirala konvencijo o obveznem zavarovanju zoper nezgode in konvencijo o enakopravnosti domačih in tujih delavcev glede odškodnin v slučaju nezgode.

Naredba o odpiranju trgovni in delavnic je izdelana v ministrstvu.

MAJSKI SPIS

izide letos na 80 straneh s pestro, zanimivo vsebino in z lepimi slikami. Stal bo samo 5 Din. Razprodajalci imajo po 1 Din popusta. Naročite ga najkasneje do 1. aprila, ker ga moramo dati potem takoj v tisk! Izšel bo že sredi aprila. Vsakdo naj si naroči Majski spis!

Predloži se še vrhovnemu državnemu zakonodajnemu svetu. O bistvu vsebine molče.

Najstarejši parlament. Prihodnje leto bo slavila Islandija (otok na Severnem morju) tisočletnico svojega parlamenta. Islandija je sicer zastopana v Kodanju z enim ministrom, vendar je avtonomna. V prvi parlament so izvolili Islandci leta 923 36 poslancev. Torej tam je mogoča parlamentarna demokracija, pri nas pa ne, ker smo preveč »civilizirani«.

Papež je blagoslovil v nedeljo 20.000 alpincev, veteranov in mlajšega vojaštva, ki je prideleno alpinskemu polku v gorenji Italiji, pred cerkvijo sv. Petra. To je prvi slučaj, da papež blagoslavlja vojsko, ki je sodelovala v svetovni vojni.

Poljski maršal Pilsudski je obolel. Sedaj pripravljajo sestavo nove vlade, kateri bo predsedoval maršalov zaupnik, prosvetni minister Switalski. Maršal Pilsudski se obnaša že nemoralno, zakaj, nedavno je ozmerjal parlament z najhujšimi psovskami, nevedneži in jih primerjal z opicami itd. Tudi na Poljskem snujejo meščansko koalicijo; v novi vladi pa dobi najbrže vojaštvo odločilen vpliv.

Velika vladna koalicija v Nemčiji? V Nemčiji najbrže pride do velike koalicije, ker je centrum pripravljen sodelovati. Največjo oviro tvori naknadni kredit za znano oklopno križarko. Klub socialnodemokratskih poslancev je sklenil, da bo glasoval proti kreditu. Izhod bi bil edino, če bi se socialni demokrati vzdržali glasovanja, do česar vsaj deloma najbrže pride, ker je pač bistvo republike in ohranitev parlamentarizma važnejše, kakor pa načelno vprašanje omenjenega kredita, ki ga tudi tedaj ne bo mogoče preprečiti, če se koalicija onemogoči.

Nemiri v Indiji. V mestu Lahore je bil prošli teden indijski pisatelj Radšpala, vodja Brahmanov, umorjen. Pri njegovem pogrebu je prišlo med Indijci in policijo do spopada, pri katerem je bilo nad sto ljudi ranjenih. Oklopni avtomobili so končno vpostavili red.

V Delhih je v indijski zbornici ravno med sejo bila vržena bomba, ki je finančnega ministra in več poslancev težko ranila, ter večji del opreme v dvorani razbila. Istočasno z bombo je bila vržena v dvorano rdeča zastava v napisom: »Indijska socialistična republikanska armada.«

Štrajk v dunajski avtomobilski industriji, ki je bil po posredovanju dunajskega župana s. Seitzza likvidiran in so delavci v pondeljek zopet začeli z delom, se je še isti dan ob 10. uri nenadoma zopet ponovil.

Zopet kravali Heimwehrovcev. Avstrijski fašisti, Heimwehrovci, so sklicali za nedeljo, dne 7. t. m. okrož-

ZA PRANJE OTROCIJH STVARI

Ako podnese vodo, podnese tudi LUX

ni zlet v Krems. Tu je zopet prišlo do spopada z delavci pred Delavskim domom. Več ljudi je bilo ranjenih.

Streidle, vodja avstrijskih Heimwehrovcev, je v pondeljek obiskal dr. Seipla in ga v imenu Heimwehra rotil, da se mora dosedanji reakcionarni kurz vlade še nadalje obdržati in da se ne sme dajati socialistom nobenih popustov.

Revizija uradniškega zakona — velike redukcije na vidiku. To so listi, sicer že ne vemo kolikokrat, prinesli. Enkrat bo menda le res. Čas bi bil, da se enkrat neha z beganjem državnih nameščencev po časopisju, kajti takim poročilom navadno sledi čez nekaj časa zopet dementi, češ, to in ono še dolgo ni pripravljeno. Od samih redukcij ne more noben živeti. Gotovi časnikarji imajo menda največje veselje v tem, če ubogo parobegajo.

Tvorničar avtomobilov v Ameriki, znani Ford, je sklenil s Turčijo pogodbo, po kateri ustanovi v Carigradu tvornico avtomobilov. Iz Carigrada bo potem zalagal Evropo in Azijo z avtomobili. Svojo tovarno v Trstu pa opusti.

Vročina v Ameriki. V New Yorku beležijo 30 do 34 stopinj Celzija nad ničlo; ob istem času pa v Rimu snega pada.

Za južni tečaj, kjer ne raste niti osat in ne živi niti miš, se že prepirajo. Argentinija protestira proti aspiracijam Združenih držav na južni tečaj.

LEO SILA:

Človek mrtvaških lobanj.

Kronika raztrganih duš.

02

Izmučeni so bili od dolgega pogovora, ki je bil posledica marsikaterega premišljevanja, marsikaterega iskateljskega trenutka, kajti šola in ljudje, ki so jih vzgajali, so bili njih nasprotniki. Iz ulice je še donela državna himna. Klicji na domovino in jugoslovanstvo so dolgo odmevali v tihi sobici.

»Mirko, zaigraj kaj!«

Še vedno ni bilo luči v sobi. Mrak je bil prijeten mladim dušam in tiho je sedel Mirko h klavirju, premislil je malo, kakor da išče pravo pesem za ta trenutek. Lahno so se dotaknili prsti tipk. Leo in Franček sta že mislila, da bo zaigral kaj tihega, otožnega, bolnosentimentalnega, kot je bila sicer njegova navada. Nenadoma pa so močno udarile roke po klavirju in troje mladih src je prepojila pesem velike francoske revolucije Marseljeza.

»Mirko! Živijo!« je vzkliknil Leo in vsi trije so spremljali klavirske akorde plamteče pesmi. Njeni zvočni valovi so se razpršili v ozračje, skrivnostno so se razširjali in zadeli ob druge, tihe, nežne, ljubezni polne. Istočasno je v težkem vzdusju štirih preobloženih temnih sten, igrala Sonja na svoje gosli. Tako prijetno ji je bilo ves dan, tako tiho in lepo. Sinoči sta bila z Leonom na sneženi, beli poti njene ustnice so še vedno gorele od njegovih poljubov.

Tako sta se v nevidnem, zračnem valovju stekali pesmi upora in ljubezni . . .

»Lepa naša domovina . . .«

Vedno težje so shajali domači z Leonom. Prišel je na počitnice, pa se je izogibal njih družbe in govora. Niti z materjo ni govoril mnogo. Brat Ivan, ki ga je oče spraševal, zakaj se Leo že od počitnic sem tako čudno obnaša, ni znal nič posebnega povedati. Samo to je dejal, da precej piše, da se velikokrat sestaja z Mirkom in Frančekom, da pravi, da so republikanci, študenti pa jih dolže, da so komunisti, če tudi Leo stalno to zanikava. Tako so kljub Ivanovim razlaganjem doma niso bili na jasnem, kaj se godi z njim. Najbolj so mu zamerili čudaško črno rusko rubaško, ki jo je nosil najraje. Oče je bil že tako daleč, da je podvomil o njegovi zdravi pameti, zlasti radi evangelijskih, ki jih je Leo stalno kot drobno prirodno knjižico nosil pri besih.

»Ta otrok mi bo še znorel . . .«, je dejal ženi, ki pa ni vedela nič reči na te njegove besede. Na starega dan je prejel pismo dr. Belega, visokega uradnika zunanje ministristva. Pod Avstrijo je bil poslanec in pozneje visoki ministrski uradnik, ki je pomogel Leonovem očetu v službo, če tudi ni imel predpisane šolske izobrazbe. Od tistega časa je bil Leonov oče njegov dolžnik hvaležnosti in vedno, kadar je prišel v svoj vinograd, se mu je priporočal za kakega zajca ali gos ali puro.

Danes ni bilo nič drugega pri hiši kot dobro pitana pura, ki jo je bilo treba žrtvovati. Lahko bi jo nesel hlapec, toda oče je hotel, da gre Leo in to je moralo obveljati, če tudi se je odločno protivil, da je prišlo do ostrega nastopa in je hotel

oče že uporabiti desnico. Da ni prosila mati Leona, kdo ve, kako bi se končalo.

»Zoprna mi je visoka družba. Ne znam in se niti ne maram vesti po njenih predpisih. Grem, toda zamo zato, da nikoli ne boste več pošiljali med take ljudi . . .« Tako je govoril v razburjenju in kovaril načrt, kako se bo maščeval nad gospodo, ki ji more nesti puro zato, ker ji oče hoče obče obenem s puro predstaviti svojega prvorojenca.

Dr. Belec ni prišel sam. Z njim je prišla močna ruska aristokratinja, ki je kdove kje pustila ali izgubila svojega moža. Poleg nje sta bila tam še doktorjev brat in umirovljeni profesor dunajske univerze. Leo si na zapomnil njegovega imena.

»Ali ste vi najstarejši?« ga je vprašal dr. Belec. Oče mu je doma ukazal, da ga mora titulirati z ekscelenco, toda Leo tega ni storil. Prvi trenutek je bil najbolj vesel Rusinje, ker je upal, da do govoril z njo v njenem maternem jeziku ter se tako izkusil v svojem znanju. Že v novembru je ustanovil dijaški ruski brožek, v katerem je profesor Janko učil ruščino. Tudi Sonja je bila v krožku.

Gospa ga je vprašala najprej po njegovi črni rubaški.

»Ali ste nihilist? Pri nas v Rusiji so nosili črne rubaške samo delavci in izgubljeni intelektualci, ki so hujskali zoper carja . . .« Leona je speklo. Kakor hitro je izpregovorila, je vedel, da ima opraviti s človekom iz najbolj nazadnjaškega, aristokratskega kroga. Njegovi maloštevilni in rezki odgovori so ga takoj osumili pri njej in gospa je čutila sveto dožnost, da izbruhla svojo histerijo emigrantstva na tega mladega človeka, ki je na tihem ljubil novo Rusijo.

Splošen železničarski štrajk grozi v Nemčiji. Glasilo socialnih demokratov svari merodajne činitelje naj ne presojuje gospodarskega boja železničarjev preveč optimistično, ker so železničarji trdno odločeni voditi boj do konca.

Macdonald za priznanje sovjetov. V intervjuju za »Daily Herald«, izjavlja vodja delavske stranke, da bo neobhodno potrebno priznati sovjetski režim v Rusiji neglede na politične zapletljivosti. Ti se bodo dali diplomatskim potom veliko uspešnejše reševati kakor pa z gospodarskim bojkotom. In nobena skrivnost ni, pravi Macdonald dalje, da si angleška strojna industrija, kakor tudi druge industrije iskreno žele, da pride med Britanijo in Rusijo čimprej do normalnih oficijelnih odnošajev.

Cangkajšek v Hankovu. Poročila iz Šanghaja in Hankova soglašajo v tem, da je vojaški upor skupine Kwangsi popolnoma potlačen in da je Hankov izprazen ter ga je Cangkajšek 4. aprila zasedel. Poveljnik posadke v Hankovu je po nekem poročilu zbežal, po drugem poročilu se je pa baje pridružil nacionalni vojski, ter je s svojim izdajstvom omogočil oblegovalcem prodreti obrambno črto. Hankovske čete so popolnoma demoralizirane in se branijo boriti se nadalje. Inozemske naselbine v Hankovu so utriene, v mestu je izbruhnila panika in objavljeno je obsedno stanje. Inozemci so vsi na varnem.

Pojemajoča vstaja v Mehiki. Iz Mehike so poročali 5. aprila: Ostanke vstašev so izpraznili mesto Jimenez, zasledovani od kornjenjskih oddelkov vladnih čet. Mesto samo je radi večdnevni hudih bojov deloma porušeno. Boji med vstaši in vladnimi četami pri Jimenezu in pri La Reforma so bili najbolj luti in krvavi, kar jih beleži zgodovina mehiških revolucij. Čete zvezne vlade so našle na bojišču pri La Reforma osem sto vstaških trupel, zloženih v tri kupe, in približno tisoč ranjenecov. Zveznim četam se je predalo dva tisoč vstašev. Vstaški general Escobar je 3. aprila iz Jimenezu zbežal. Zvezni general Cobillo, ki se je v bojih pri Jimenezu posebno izkazal, je dobil od vrhovnega poveljnika generala Callesa naročilo, z dvema polkoma infanterije, z oddelki konjice in topničarstva ter gotovim številom letal prodirati proti Buena Juato in zatreti vstajo katoličanov v provinci Jalisco. General Corderas, ki operira v severovzhodnem delu Mehike, je poročal, da so vstaši zapustili mesto Culiacan in se umikajo v smeri proti Laublasu.

Zdravniške preiskave vajencev. Na predlog Okrožnega urada za zavarovanje delavcev in zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, je veliki župan ljubljanske oblasti odredil, da se morajo vsi vajenci pred vstopom v učno razmerje zdravniško preiskati. Te preiskave vršijo brezplačno zdravniški Okrožnega urada, pri katerih se morajo vajenci zgledati z vprašalno polo, izstavljeno po bodečem mojstru (delodajalcu). Potrebne vprašalne pole se dobe proti plačilu 1 Din pri vseh prodajalcih tiskovin OUZD. Spričevala so kolka prosta. Vsi mojstri in starši vajencev se vabijo, da navedeno odločbo Velikega župana v lastnem interesu vpoštevajo. Vprašanje zdravniških preiskav vajencev pred vstopom v učno dobo je splošne važnosti, ker se na ta način utrdi telesna in po možnosti tudi duševna sposobnost za izbrani poklic. Obenem se v danih slučajih prepreči okuževanje družine obrtnika potom tuberkuloznih vajencev.

Marlbor

O socialnosti v slovenski literaturi je predaval pretekli ponedeljek naš znanj literarni kritik prof. Teplij v tukajšnji Ljudski univerzi. Predavanje je bilo izredno lepo obiskano. Predavatelj je izčrpal v jasni, izredno posrečni stilizirani formi predmet svojege velezanimivega predavanja. Imeli smo tako prvič priliko spoznati, kako močno je prepojena slovenska literatura socialne misli od Prešerna, preko Cankarja in Zupančiča do najmodernejših. Kar je tudi naravno z ozirom na socialno strukturo pretežno proletarskega naroda, kakor je slovenski. In spoznali smo obenem, kako se po Cankarjevem prerokovanju v resnici dramatično v nižavah, odkoder vstajajo nove, samonikle pesniške sile. Predavatelj je nazorno pokazal na razvoj družabnih in literarnih dob in smeri pri nas, kjer se v duhu novega časa pojavlja, v skladu z prenavljanjem kulturnih in literarnih vidikov pri ostalih velikih narodih, tudi že kolektivistična umetnost in se obenem pesmi proletarskih pesnikov spreščujejo v ritmu strojev in železnih traverz. Predavatelju, ki je žel za svoje izredno posrečeno predavanje toplo odobranje, moramo biti hvaležni za njegov nazorni pregled in bistroumno razčlenjenje socialnosti v naši literaturi.

Člani za „Cankarjevo družbo“.

se priglajajo iz vseh krogov: delavci, učitelji, advokati, uradniki, umetniki, inženjerji itd. Ustanovnino po Din 500 so plačali tudi 3 delavci, člani »Svobode« Gorje pri Bledu, in sicer: **Andrej Prešern, Franc Pavlič in Jernej Bregant.** Dosedaj ima družba 28 ustanovnikov. Največ članov so doslej nabrali sledeči sodruzi: Rado Čelešnik, član »Svobode« in »Zveze privatnih nameščencev«, 58 članov in 2 ustanovnika; Ludvik Miklošič, član železničarske organizacije, 29 članov; Angela Jevnikar, članica »Svobode«, 20 članov; Kristofolova Rezi, članica »Svobode«, 20 članov, Kristina Rakovčeva, članica »Svobode«, 20 članov; Ciril Štukelj, član »Svobode«, 20 članov; Anton Ule, član »Svobode« in »Zveze rudarjev«, 20 članov; dr. Jelenc Celestin, član »Svobode«, 7 članov in 3 ustanovnike; Antončič Matija, član lesne organizacije, 10 članov. Tu so navedeni samo oni, ki so nam že odračunali bloke in članarino. Mnogo članov se javlja s poštno položnico, tako, da ima že sedaj družba skupno 1851 članov in 28 ustanovnikov. Kakor vse izgleda, ne bomo zbrali do 1. junija samo 3000 članov, kakor smo pozivali v manifestu, temveč jih bomo gotovo imeli dotlej že 4000.

Zadružništvo.

Potek ljubljanske okrožne konference »Kodesa«.

Kakor napovedano, se je vršila preteklo nedeljo okrožna konferenca v ljubljanskem okrožju delujočih podružnic Konzumnega društva za Slovenijo. Konferenco je vodil predsednik Šišenske podružnice zadr. Rudolf Čebular. Konferenci je prisostvovalo 41 zaupnikov, kar kaže, da poseduje Konzumno društvo v ljubljanskem okrožju krepak štab vodilnih moči. Podružnice so bile zastopane naslednje: Šiška po 4 zastopnikov, Vič 3, Trnovo 1, Tavčarjeva (Sodna) 2, Trnovo 1, Vodmat 2, Litija 3, Kamnik 2, Borovnica 3. V ljubljanskem okrožju stanujočih članov načelstva in nadzorstva se je udeležilo konference 9, od centralne uprave 5, dalje 5 poslovodij in 2 zastopnika sorodnih zadrug, skupaj torej 41 delegatov.

K dnevnemu redu je podal poročilo zadržni tajnik Franc Svetek. Pravitnik za delovanje okrožnih odborov je bil po daljši debati soglasno vzel na znanje. Ker bo pravilnik predložen še ostalim okrožnim konferencam, navajamo iz njega za enkrat le najmarkantnejše točke. Pravitnik je oddelejen v pet oddelkov, od katerih odreja I. delokrog, II. kompetenca, III. sestava, IV. namen in V. naloge okrožnih odborov »Kodesa«. Naloge okrožnih odborov »Kodesa« (O. O. K.) so popisane v 11 točkah, v katerih je predviden način sklicanja okrožnih odborov. Dalje odreja pravilnik v tem oddelku, da imajo okrožni odbori nalogo sklicevati članska zborovanja, na katerih se obravnavajo tekoče naloge zadruge po dobrenih informacijah iz centrale, prirejajo ljudna predavanja, družabne prireditve, diskuzije itd., ter vodijo statistiko o agitacijskem delovanju krajevnih odborov. Nadzirajo trgovsko stran zadruge, zbirajo statistiko o blagovnem prometu, o stanju hranilnih vlog, o vplačanih deležih, o blagovni zalogi, o stanju inventarja, o zadružnih posestvih in podjetjih in sploh vseh vrednotah zadruge. Nadzirati imajo tudi delovanje krajevnih odborov, zlasti one, ki so jim predpisane po pravih »Kodesa« § 30—35.

Kakor rečeno je bil pravilnik sprejet na znanje in ko ga bodo vse okrožne konference podrobno predelale, bo predložen v končno stilizacijo in odobritev načelstvu »Kodesa«, nakar bo stopil definitivno v veljavo. Pravitnik sam na sebi prikazuje res velik pomen okrožnih odborov.

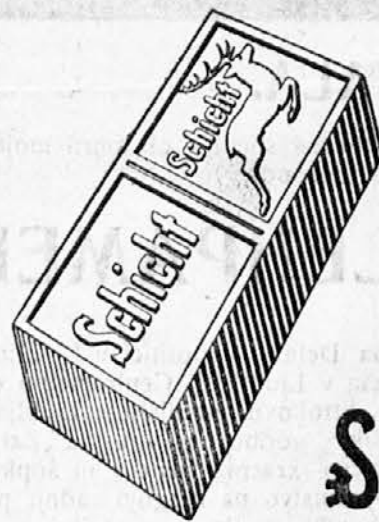
K točki »O sklepih občnega zbora zadruge« se je razvila daljša debata, na kateri so se sklepi vzeli soglasno k znanju. Istotako je bilo sprejeto poročilo glede »Deležnega meseca«, ki se bo po sklepu občnega zbora zadruge vršil v mesecu maju, soglasno na znanje, s sklepom, da se bodo vse predpriprave za ta agitacijski mesec pravočasno izvršile.

Konferenca sama na sebi je pokazala veliko enodušnost vseh zadružnih funkcionarjev in bo rodila gotovo zelo lepe uspehe. Tudi iz udeležbe je razvidno, da vlada za zadružno gibanje velik interes. V kolikor se posamezne podružnice okrožne konference niso udeležile s polnim številom vabljenih delegatov, bo pa novi odbor gotovo poskrbel, da bo prihodnja udeležba, ki je obvezna, polnoštevilna. V okrožni odbor »Kodesa« za ljubljansko okrožje so bili na tej konferenci soglasno izvoljeni: Odbor: predsednik **Rudolf Čebular**, tajnik **Ernest Erjavec**, blaginik **Josip Tomc**, odbornika **Josip Vrbove** in **Vinko Zalaznik** (okrožni nadzornik ljubljanskega okrožja). — Namestniki: **Adalbert Cerai-Cerič**, **Jožef Zupan**, **Franc Vrbec**. — Kontrola: **Vili Ranzinger**, **Litija**, **Franc Perpar**, **Kamnik**, **Franc Brezovšek**, **Borovnica**. Namestniki kontrole: **Alojz Čebulj**, **Kamnik**, **Obračunič**, **Litija**.

Ali si že član Cankarjeve družbe?

Lepa Srbinja

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

Za otroka.

Predsednik Zedinjenih držav Herbert Hoover je napisal članek, v katerem se zavzema za pomožno akcijo za otroka. Hoover pripoveduje o svoji akciji za otroke, ki jo je vodil v Evropi med vojno in v prvih letih po vojni, da je imel v oskrbi skoro petnajst milijonov preslabo hranjenih otrok, otrok brez doma, ter misli zaradi tega, da bi se morala posvetiti vsa skrb dobremu hranjenju naraščanja. Otrokom bi bilo torej treba poskrbeti za zadostno hrano in druge potrebščine. Hoover dalje navaja, da je v Ameriki 80 odstotkov v vojaške poklicanih mladeničev nenormalnih, to je fizično preslabih zaradi stradanja, dasi se rodi okoli 80 odstotkov otrok popolnoma zdravih. Tako je v Zedinjenih državah, kjer so dobri zasluzki, v kolikor ne prihajajo v poštev milijoni prebivalcev siromakov, ki žive enako v bedi, kakor pri nas v Evropi. Tozadevne statistike o razmerah v Evropi nimamo.

Hoover seveda priporoča organizirano akcijo za otroka, po kateri naj bi se mu nudilo dovolj hrane, obleko, zrak in vzgojo v duhu kulture.

Tudi mi smo mnenja, da je treba dati že otroku zdravo kulturno in fizično podlago in da je dolžnost države, da ustvari predpogoje za zdrav razvoj naraščanja.

Zdi se pa nam, da Hoover tukaj namenoma pozabi eno, namreč, da so

staršev ter da so v glavnem krive slabe socialne razmere staršev, da človeški rod propada. Hoover se tega vprašanja ne dotakne, čeprav bi bila njegova moralna dolžnost kot predsednika države, da pove in dela na to, da se v prvi vrsti uvede za delavstvo take mezde, tak socialni položaj, da ne bo več 80 odstotkov ljudi že z dvajsetim letom tako izstradanih, da jih mora vojaška oblast smatrati za nenormalne razvite, dasi so se rodili zdravi in krepki. Akcija za otroka naj torej služi Hooverju za to, da se ohrani mladina zdrava in okrepi, dokler ne gre k vojakom in v tovarne, potem pa, ko je ta mladi naraščaj zbral svoje fizične in duševne sile, naj pa gre k vojakom in v tovarne ter naj te svoje sile tam zapravi ob stradanju in naporu, dokler ne pogine. Hooverja torej ne skrbi to, da bi bilo treba delavca ohraniti zdravega in čilega, ker če bi mu bilo za to, bi bil v svojem manifestu to tudi povedal ter zagarantiral, da bo kapitalistična država ustvarila zakone, po katerih bo varovana primerna existenca nele otroka, ampak tudi za delavca.

Akcija Hooverjeva v tem smislu, kakor je navedena, je dobra reklama, politična gesta, ki imponira površnemu opazovalcu. Zakaj človeški rod bo zdrav, če bo ves narod krepak, ves narod socialno dobro situiran. Hooverjeva akcija pa ni temeljita in ima samo namen, dobavljati živ material, stroje kapitalistom — zamisel

Vaša želja je

imeti čevlje, kateri se dobro priliježijo, da so čevlji prvovrstne kvalitete ter po odgovarjajoči najnižji dnevni ceni

Uresničite to željo

z nakupom

KARO

ČEVLJEV

Maribor, Koroška c. 19

Za smeh.

Sveti Birokracijus.

Poštnemu ravnatelju je prišel v roke spis, na katerem se je videl masten madež. Ves iz sebe je ravnatelj spis vrnil. Krož madeža je napravil s črnilom okvir in na rob spisa je napisal: »Kdo je zakrivil ta madež?«

Spis je prišel nazaj k poštnemu tajniku. Ta se je vedno trudil, da vsem velikim in malim željam gospoda ravnatelja zadosti, zato je z velikim trudom in zamudo časa naposled ugotovil, da je madež zakrivil pismoša Plattfuss. Pri odpravi spisa je torej napisal pod ravnateljevo opazko: »Pismoša Plattfuss je zakrivil.«

Ko se je spis zopet znašel v ravnateljevih rokah, je ta blagovolil na spis pripisati: »Plattfuss naj se sramuje.«

In spis je zopet romal nazaj k pismoši Plattfussu.

Druhi dan se je spis zopet znašel na ravnateljevi mizi s končno rešitvijo:

»Se sramoval. Plattfuss.«

Najrodovitnejši sad.

Kaj uspeva povsod in je najbolj rodovitno?

Odgovor: Fraza, ker je vsak dan mlajši.

Nace Mihevc:

Dve novi stranki ali ljubljanska „Zvezda“

Z novim stanjem razpuščene politične stranke so bile v resnici tako samopašne in brezidejne, da imena stranke niso več zaslužile in jih tudi nič škoda ni.

Ljubljanci pa smo taki strankarji, da brez strank ne moremo živeti; ker so politične stranke prepovedane, se pa ustanavljajo nepolitične. V zadnjih dneh sta nastali v Ljubljani že dve novi, v katerih so se ljubljanski bivši volilci že opredelili, bodisi za to ali ono. Za nezavedno maso se pa bije ljut boj. Ena novih strank je stranka prijateljev »Zvezde« (S. P. Z.), druga pa sovražnikov »Zvezde« (S. S. Z.). V navadnem pogovoru ljubljanci strank sicer ne imenujejo s polnim ime-

nom, ampak jih imenujejo kratko »Zvezdaše« in »kontrazvezdaše«.

Med strankama je postal boj že skoro tako divji, kakor prej v političnih strankah. Zmerjajo se med seboj s konservativci, nazadnjaki, lenuhi, ker jim je še Tivoli predaleč, ignoranti o poznanju svetovnih mest itd., tako, da so se že časopisi ustrašili, da dobi boj političen strankarski značaj, pa so prepričani — prepričani; zakaj tudi taki prepričani bi utegnili provocirati demonstracije in bogve kaj še vse.

Pred več kot sto leti je stal na mestu, kjer se sedaj nahaja sporna »Zvezda«, kapucinski samostan. Onkraj Šelenburgove ulice, nasproti kapucinskemu samostanu, ki ima svoje

ime, kar današnji poprevratni ljubljanci ne vedo več, po velikem dobrotniku nun Šelenburgu, je stal nunski samostan.

Cesar Jožef II. je pa kapucinski samostan razpustil, poslopja so pa razpadla. Le Francozi so imeli v njem od leta 1809—1812 skladišče in konje. Ko so potem odstranili razvaline, so po dolgem pogajanju in prerekanju zasadili na stavbišču sedanji drevored »Zvezdo«, ki je v »grunt-nih bukval« imenovana »Angleški vrt«.

Mladi kostanji so v sto letih zrasi v košata drevesa; ljubljanci so pokvarili ime in so temu kraju rekli »štelnarji«, Nemci pa »Sternallee«.

Sedanji poprevratni elementi so obsodili »Zvezdo« na smrt. Naravno je, da je tak krut in skoro revolucionaren sklep razburil in spravil pokoncu starejšo ljubljansko generacijo, ki je konzervativna po svojem čustvovanju in svojih interesih. Zlasti je vzplamtela jeza med njimi, ko so se te dni pojavili v »Zvezdi« vrtnarji ali pravzaprav drvarji gospoda Hajnica in so s svojimi težkimi ostrimi sekirami začeli klestiti častitljive kostanje v »Zvezdi«, ki jih je »SSZ« obsodila na smrt pod giljotino. Ta akcija stranke »SSZ« je takoj zbudila protiakcijo »SPZ«; zakaj, markskaterega zavednega pristaša SPZ vežejo najlepši spomini na ta na smrt obsojena drevesa. Sedaj v starih letih je že leto za letom ob vročini posejal na klopici pod takim smrti zapisanim drevosom, postal je njega osebni prijatelj, z njim se je pogovarjal kakor z živim bitjem in zbuval spomine na davne dni. Drevo ga je razumelo bolje kakor živ človek in je, kadar je veter potegnil skozi veje, prikimalo in pritrjevalo njegovim, včasih tudi glasno izraženim mislim. Tak star pristaš SPZ si je vsako leto pod svojim drevosom obujal sladke spomine na mlade dni; časti ta drevesa še danes, ker niso izdajalci in denuncijantje. Kako lušno je bilo takrat, ko so se v vejah kljunčkale senice.

Zvezda je bila tudi osrčje ljubljanske politike, ker je bila slovenska

Še danes se vpiši v Cankarjevo družbo!

posest. Iz Zvezde so se vodili boji proti nemškutarjem, dostikrat je morala nemškutarška trdnjava kapitalirati pred »švarmlinijami«, ki so se formirale v »Zvezdi«! — Le enkrat je prišlo do mirovnih pogodb, to pa zaradi tega, ker je socialist sodrug Kofler kandidiral v ljubljanski občinski svet in bi bil kmalu izvoljen. Tedaj so nasprotniki sklenili mir ter šli skupno — narodnjaki in nemškutarji — na volišče proti sodrugu Koflerju. »Zvezda« ima tudi zasluge za socialno politiko; v njej je bil — azil za tiste, ki niso imeli strehe, ker so lahko kar v »Zvezdi« na klopici prenočevali; bil je tam tudi dečji dom...

Razen tega je bil v »Zvezdi« zoološki vrt, v katerem je bilo zlasti dosti kavk, vran, nekaj kosov in drugih ptičev. Zadnja leta pa je kavke gospod Krapež zelo preganjal ter tudi ustanovil lovsko društvo za pokončavanje kavk. No, je pa le prav, da so sedaj vsa taka društva razpuščena.

Novi ljudje, ki so se pojavili po prevratu, imajo pa smisel samo za žezbend, žogobrc in podobni šport, ne pojmujejo pa stare srčne poezije, ne zavedajo se, kaj izgubijo stari ljublj. konservativci z »Zvezdo«.

Hvala bogu, da je ljubljanska občinska avtonomija tudi v novem stanju ostala ohranjena, ki bo v zadnji inštanci odločevala o usodi »Zvezde«.

V ljubljanskem občinskem svetu sta zastopani obe stranki, »Zvezdaši« in »Kontrazvezdaši«. Boj bo hud, ker stranki druga drugi napovedujeta boj do uničenja. Vendar so v novem občinskem svetu tudi zastopniki delavske stranke, ki se še niso opredelili javno, nekaj jezicček med strankama SSZ in SPZ. Čaka jih težka naloga. Vendar pa tudi ni izključeno, da boj med »Zvezdaši« in »Kontrazvezdaši« ne dovede do nobene načelne odločitve, temveč se bo zopet končal — kakor že večkrat — s kakim gnilim kompromisom. — Vederemo!»

ZAHVALA.

Za mnogobrojne iskrene dokaze sočutja ob smrti mojega iskrenoljubljenega moža, tateka itd. gospoda

ŠTEFANA LEHPAMER

se vsem najpriskrbeje zahvalujem.

Posebno hvalo sem dolžna Delavski zbornici v Ljubljani, Upravnemu odboru javne borze dela v Ljubljani, Centralnemu odboru javne borze dela v Beogradu, Strokovni komisiji v Ljubljani, »Svobodi«, pevskemu društvu »Grafiki«, godbenemu društvu »Zarja« za ginljive žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov, prijateljem in znancem za častno spremstvo na njegovi zadnji poti ter obema gospodoma Žužku in Svetku za lepi poslovilni govor ob odprtem grobu.

Vsem in vsakemu posebej tisočera hvala.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1929.

Iva Lehpamer, sinček in ostalo sorodstvo.

Prav nič Vas ne stane

ako si ogledate letošnjo bogato zalogo vsevrstnega spomladanskega in letnega manufakturnega blaga pri tvrdki

L. ORNIK, Koroška cesta 9

Velika izbira prekrasnih desenov za obleke in plašče pravkar dospele iz največjih angleških in čeških tovarn. Vsled tega so tudi umevne **NAJNIŽJE CENE** kljub plačilnim olajšavam.

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKI DOM“

V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 8% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 prodajalne, 2 v Trbovljah, 1 v Senovu pri Rajhenburgu. Član te zadruga lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino, delež znaša 50 D, vpisnina 250 D

NAČELSTVO.

Ali ste že krili? svoje potrebe v tiskovinah

Dobavljamo vse tiskovine v prvovrstni izpeljavi in po najnižjih cenah za vsa društva, industrijo, trgovine, pisarne itd.

Ljudska tiskarna d. d.
Maribor, Sodna ulica št. 20

Žične ograje

vseh vrst za ograditev hiš in vrtov, kakor tudi varnostne mreže za okna, mreže za presejanje peska, gramoza in premoga, varnostnih naprav za dimnike; popravljajo se tudi mreže za presejanje. Prevzame se tudi montiranje ograditvenih ograj.

Jos. Antloga

pletilec žičnih mrež in izdelovatelj sitov

Trg Svobode št. 1
poleg Mestne glavne tehtnice.

Pridobivajte naročnike za „Delavsko Politiko!“

Preselitev!

Dovoljujem si opozoriti moje cenj. odjemalce, da sem preselil svojo krojaško delavnico iz Koroščeve ulice št. 6 v

Mlinsko ulico št. 9

Kakor doslej, se bom tudi v bodoče potrudil moje odjemalce postreči s prvovrstno izdelavo in dobr. blagom po nizkih cenah

Valentin Senekovič, Maribor, Krojaški mojster. :-: Mlinska ulica 9.